

VI.C.01. DE BEVOLKING

De Hollandse tijd was een periode van een vijftien jaar tus- sen 1815 en 1830. In deze rustige tijd op het begin van de 19e eeuw liepen de mannen in de week in hun blauwe kielen, stoffen pet en 's zondags in een wit-blauw bovenvest en een ondervest van bleekblauw laken. De vrouwen droegen een vleugelmuts, een halsdoek, een blauwe jak, groene of bruine rok, witte voorschoot en klompen. Ook in vorige eeuwen was het ondenkbaar dat de vrouw zonder hoofddeksel een stap buitenshuis zou zetten. Steeds en overal had ze iets op haar hoofd. Zeer populair was de "*neusing*" of hoofddoek. Een "*cornette*" of lichte, gazige muts, werd meestal binnenhuis gedragen tijdens de werkdagen. In de winter droegen de vrouwen een kapmantel: een wijde man- tel met sierlijk plooienspel. Rijglaarsjes dienden voor speciale gelegenheden, maar in de week en op het veld had het vrouwvolk zwarte klompjes, de "*walinnetjes*" aan de voeten. Steeds hadden de dames een "*sjakos*" bij de hand en de volkswomen sleurden een wissel mandje mee. De paraplu was een statussymbool op zondag als bescherming tegen de regen. Elegante dames droegen handschoenen.

Een tabel geeft ons een idee over de bevolking van Brustem en de omliggende dorpen in die periode.

	1800	1809	1816	1818	1825	1827	1829
Brustem	612	763	792		886		952
Zepperen	615	1125		1126		1207	1238
Aalst	147	287		242		263	275
Jeuk	467	726		668			
Ordingen	70	116		110	95	143	137
Engelmansh.	63	170		139		160	
Borgloon	801	1200				1403	1420
Rijkel	102	235		174			
Wellen	1587	1713		1643		1757	1827
St-Truiden		7398					

Af en toe gebeurde er toen iets dat het dorp in beroering bracht: -op 27 sept. 1823 werd een "*levens nieuwgeboren kind van het mannelijk geslacht, 1 dag oud*" gevonden in Kortembos.

-op woensdag 17 maart 1830 verdronk er iemand in de Molenbeek (01).

-op 10 aug. 1831 werd postiljon Godefridus Bormans door een Hollandse schildwacht door het hoofd geschoten op de Tonger- sesteenweg aan uitspanning "*De Zwik*" nabij de Melsterbeek.

Op 10 dec. 1825 stelde gemeentesecretaris Hubar een lijst op van de volwassen Brustemse mannen (02). Deze lijst werd telkens aangevuld op 18 maart 1826, 01 juni 1826, 29 juni 1827. Ze bevatte de naam, het beroep en de geboortedatum van alle mannen van Brustem-centrum en de enclave Terstok. Waarschijnlijk was het de bedoeling om een Burgerwacht, die moest instaan voor de veiligheid in het dorp, samen te stellen.

Mannen uit 1826

Vaes Winand	pastoor	23.02.1796
Vanstroye Jacob	vicaris	04.04.1798
Plevoets Willem	dagloner	10.01.1775
Tits Frans	dagloner	28.07.1792
Masset Joseph	dagloner	20.01.1792
Schoofs Joh.-Frans	landbouwer	08.09.1768
Coelmont Joris-Willem	landbouwer	01.05.1782
Libens Jan, vader	zonder beroep	25.10.1753
Libens Jan, zoon	varkenskoopman	01.06.1782
Feijtmans Jan	landbouwer	08.07.1745
Sweldens Pieter	landbouwer	04.03.1763
Piron Martinus	zonder beroep	08.05.1783
Van Herck Willem	knecht	26.02.1802
Jacobs Jan	knecht	17.05.1804
Grossaert Jan-Henri	zonder beroep	28.12.1777
Vanderbemden Nicolas	dagloner	20.08.1765
Strauwen Willem	landbouwer	11.07.1763
Brugmans Peter	schrijnwerker	09.05.1776
Brugmans Joseph	schrijnwerker	03.07.1800
De Boit Arnold	dagloner	01.11.1767
Schoofs Libert	winkelier	29.09.1782
Loix Jan	dagloner	18.10.1775
Schoofs Jan	rademaker	03.02.1773
Schoofs Hendrik	rademaker	02.10.1803
Timmermans Peter	dagloner	19.03.1781
Broeder Jan	dagloner	08.09.1781
Duchateau Arnold	dagloner	22.07.1780
Balus Willem	landbouwer	19.01.1780
Balus Joseph	zonder beroep	25.09.1803
Martens Willem	klompenmaker	06.09.1796
Knapen Machiel	koopman	20.06.1768
Vanderbemden Peter	herbergier	20.08.1765
Lemaire Thomas	dagloner	22.01.1762
Bellis Lambert	zonder beroep	17.02.1749
Mathievis Jan	dagloner	24.06.1762
Vanderbemden Jan	dagloner	01.02.1794
Smolders Maximiliaan	dagloner	24.09.1796
Otten Peter	onderwijzer	12.04.1796
Moria Batholomeus	landbouwer	10.02.1800
Lammens Peter	kuiper	21.07.1793
Schoofs Hendrik	dagloner	22.09.1748
Steuckers Lodewijk	dagloner	20.02.1778
Schoofs Hendrik	landbouwer	23.03.1800
Otten Jan	landbouwer	24.05.1791
Van Ormelingen Willem	dagloner	11.12.1794
Van Ormelingen Willem	dagloner	01.02.1801
Van Ormelingen Simon	dagloner	29.12.1767
de Stappers Ludovicus	eigenaar	10.06.1776
Poelmans Saterninus	landbouwer	31.12.1745
Poelmans Willem-Peter	landbouwer	09.04.1798
Poelmans Jan-Antoon	landbouwer	23.03.1803
Briers Sebastiaan	wever	26.08.1770
Moria Gilis	landbouwer	10.10.1743
Vranken Gilis	schoenmaker	19.12.1794
Jansis Hendrik	dagloner	02.01.1795
Jansis Mathijs	dagloner	09.04.1774

Steuckers Simon	dagloner	08.05.1784
Vandersmissen Herman	vleeshouwer	09.06.1801
Grommen Jan	dagloner	03.05.1778
Beerenbrouckx Jan	hoefsmid	21.10.1769
Beerenbroucks Gilis	hoefsmid	17.08.1802
Schoofs Willem	zonder beroep	02.01.1744
Janssis Peter	knecht	19.03.1780
Omalia Jacob	wever	16.06.1795
Beutjens Arnold	landbouwer	15.05.1749
Beutjens Willem	landbouwer	08.05.1786
Beijs Jan	dagloner	25.03.1777
Schoofs Willem	dagloner	15.03.1783
Warniens Wouter	klompenmaker	19.01.1766
Warniens Jan	klompenmaker	28.10.1795
Schoofs Willem	landbouwer	13.05.1775
Schoofs Willem	landbouwer	05.05.1741
Vranken Willem	knecht	03.02.1799
Coelmont Joris	landbouwer	22.04.1802
Lammens Hendrik	dagloner	06.04.1778
Coelmont Willem	landbouwer	10.09.1798
Ballet Jan	knecht	28.07.1799
Vreven Jan	knecht	22.09.1802
Vrancken Willem	landbouwer	09.11.1758
Vrancken Willem-Jan	landbouwer	27.03.1795
Vrancken Machiel	landbouwer	16.11.1802
Swartenbroekx Jan	herbergier	14.11.1743
Roosen Peter	landbouwer	12.08.1768
Lammens Joseph	brouwer	18.04.1765
Lammens Jan-Baptist	zonder beroep	24.10.1796
Schoofs Gilis	landbouwer	06.03.1786
Herbots Sebastiaan	herbergier	20.05.1787
Debruyne Peeter	commis	05.12.1797
Lintermans Henri	logementhouder	02.04.1794
Medarts Gerard	knecht	20.11.1796
Desiron Gilis	knecht	14.09.1785
Machiels Peter-Jan	dagloner	21.04.1790
Closset Andries	schoenmaker	22.02.1790
Coenen Willem	dagloner	16.08.1766
Schoofs Hendrik	landbouwer	29.04.1792
Coelmont Jan-Leonard	landeigenaar	03.12.1776
Coelmont Aug-Willem	landbouwer	13.12.1801
Engelbosch Otto	dagloner	13.10.1752
Coelmont Joseph-Rene	koopman	22.06.1779
Coelmont Willem	zonder beroep	30.11.1803
Dans Gilis	schoenmaker	01.10.1764
Plugers Nicolas	landbouwer	08.10.1800
Plugers Emilius	landbouwer	16.01.1791
Schoofs Peeter	dagloner	17.08.1776
Vandersmissen Jan	koopman	08.03.1756
Thijssens Jan	landbouwer	03.12.1777
Thijssens Lambert	landbouwer	24.04.1786
Robba Hendrik	kledermaker	09.02.1792
Strauwen Sebastiaan	zonder beroep	07.09.1750
Strauwen Hendrik	dagloner	02.07.1796
Helaers Peter	dagloner	27.09.1788
Peeters Peeter	voerman	05.07.1761
Peeters Jan	voerman	06.05.1793
Billen Jan	herbergier	08.01.1763

Jossar Hendrik, vader	zonder beroep	26.04.1741
Jossar Hendrik, zoon	voerman	25.07.1791
Romsée Philip	voerman	28.11.1762
Romsée Nicolas	voerman	27.09.1790
Romsée Frans	voerman	12.10.1800
Vandormael Alexander	knecht	25.03.1803
Loix Peeter-Jan	landbouwer	14.02.1781
Loix Godefridus	zonder beroep	01.05.1771
Vanderbemden Willem	knecht	28.09.1800
Leunen Hendrik	kledermaker	19.02.1773
Leunen Hendrik, zoon	kledermaker	11.09.1797
Leunen Willem	kledermaker	29.08.1800
Leunen Lambert	kledermaker	11.01.1803
Monville Lambert	eigenaar	12.11.1776
Jadoul Jan	knecht	09.02.1799
Vanschoelandt Frans	knecht	05.05.1793
Medaerts Lambert	knecht	19.04.1795
Medaerts Willem	knecht	10.11.1787
Peetermans Joris	knecht	03.05.1804
Droushout Amandus	ontvanger	23.02.1797
Brugmans Peeter	zonder beroep	30.06.1754
Godelin Gilis	dagloner	01.09.1770
Schoofs Jan	zonder beroep	06.01.1746
Schoofs Hendrik	landbouwer	27.12.1780
Thijssens Gilis	dagloner	10.02.1789
Tesseur Willem	molenaar	04.03.1753
Tesseur Joseph	molenaar	09.03.1794
Smolders Peeter-Jan	knecht	06.05.1782
Stas Adriaan	voerman	09.11.1775
Stas Jan	voerman	12.07.1800
Coene Jacob-Joseph	ontvanger	16.08.1800
Boudoux Frans	voerman	09.05.1783
Lacroix Frans	metselaar	05.04.1797
Piraer-Mees Jan	z.maire Wilderen	28.03.1767
Bels Gilis	koopman	28.03.1767
Briers Jacob	wever	24.05.1755
Briers Sebastiaan	koopman	26.01.1798
Nelis Martinus	landbouwer	26.07.1770
Pulinx Lambert	dagloner	05.02.1775
Coenen Willem	dagloner	24.12.1766
Moijens Jan	dagloner	24.12.1776
Christiaens Jan	landbouwer	01.07.1753
Christiaens Peeter	landbouwer	22.07.1801
Gennez Jan-Baptist	herbergier	07.04.1778
Jeandarme Willem	dagloner	13.02.1794
Voijez Lambert	herbergier	06.07.1774
Houbar Machiel	zonder beroep	29.07.1770
Ruyseveld Hendrik	dagloner	07.01.1773
Gielen Willem	dagloner	15.10.1791
Dawans Philippe	landbouwer	01.05.1746
Dawans Livinus	landbouwer	07.03.1788
Dawans Philippe	landbouwer	15.10.1790
Dawans Lambert	landbouwer	28.11.1795
Van Stapel Hendrik	knecht	24.06.1803
Hennoy Gilis	schaapsherder	09.05.1802
Bormans Hendrik	landbouwer	21.08.1765
Bormans Godefroid	landbouwer	13.07.1793
Strouven Joseph	dagloner	18.01.1748

Libens Renier	herder	30.04.1781
Strouven Jan-Nicolas	dagloner	09.07.1780
Strouven Jan, zoon	dagloner	18.02.1803
Daenen Peeter de oude	landbouwer	29.10.1749
Daenen Martinus	landbouwer	25.01.1790
Swartenbrouckx Joseph	knecht	08.03.1792
Van Aken Laurens	dagloner	02.09.1762
Frissar Jan-Matthijs	knecht	20.12.1800
Wijnans Nicolaus	landbouwer	31.07.1775
Houbar Simon	dagloner	25.08.1795
Dirix Frans	zonder beroep	11.04.1751
Dirix Jan-Frans	dagloner	13.01.1780
Colmont Cornelis	dagloner	21.03.1775
Daenen Peeter, jonge	landbouwer	17.02.1784
Bollen Jan	dagloner	31.07.1795
Moers Andries	dagloner	29.11.1758
Smisdom Lodewijk	dagloner	21.11.1796
Brugmans Peeter	zonder beroep	20.04.1797
Brugmans Peeter	dagloner	19.06.1797
Hinnisdaels Jan-Lamb.	wever	31.01.1773
Cleijkens Eustachius	landbouwer	24.01.1770
Poelmans Jan	landbouwer	01.01.1771
Poelmans Willem	landbouwer	28.04.1776
Creten Philip	dagloner	06.02.1791
Van Brabant Willem	dagloner	17.01.1787
Van Orbeek Frans	dagloner	05.03.1794
Daniels Peeter	dagloner	04.06.1799
Daniels Lambert	dagloner	18.03.1801
Renotte Leonard	landbouwer	15.08.1791
Van Orbeek Jan	landbouwer	02.09.1742
Van Orbeek Lambert	landbouwer	08.07.1781
Leemans Thomas	dagloner	03.11.1787
Claes Peeter-Jan	landbouwer	30.04.1796
Meekeers Paul-Jan	knecht	28.11.1800
Vande Borgh Frans	knecht	12.03.1796
Claes Albert	landbouwer	03.01.1773
Appeltans Pierre-Jan	dagloner	30.09.1801
Schoemans Hendrik	landbouwer	07.02.1763
Schoemans Jacob	landbouwer	15.08.1796
Abrahams Arnold	landbouwer	11.03.1774
Mommen Gilis	landbouwer	01.11.1751
Abrahams Renier	smid	07.04.1779
Schoemans Jean-Paul	smid	25.05.1794
Sproelants Gilis-Lib.	landbouwer	28.12.1795
Lauwers Hendrik	ambtenaar	04.05.1794
Reynaerds Paulus	ambtenaar	24.10.1800
Vander Bemden Peeter	landbouwer	29.10.1799
Lemaire Willem	dagloner	27.08.1795
Nelis Frans	landbouwer	28.04.1798
Groven Hendrik	dagloner	
Balus Peeter	knecht	12.11.1804
Loix Jan	knecht	27.10.1804
Vander Bemden Jan	dagloner	onbekend
Van Aken Jan	dagloner	23.09.1794
Wynants Arnold	landbouwer	02.04.1804
Houbar Pier-Arnold	dagloner	19.06.1796
Daenen Martinus	dagloner	24.01.1799
Coart Peeter	knecht	20.07.1801

Daniels Martinus	dagloner	10.06.1805
Van Oirbeek Frans	dagloner	05.11.1794
Coelmont Peeter-Jos.	theoloog	30.11.1803
Coenen Willem	dagloner	24.02.1799
Leemans Jan	zonder beroep	19.06.1795
Pulinx Peeter	dagloner	04.05.1800
Vander Smissen Peeter	vleeshouwer	21.04.1799
Daenen Hendrik	knecht	13.04.1794
Voije Lambert	zonder beroep	10.05.1803
Voije Jan	landbouwer	02.06.1804
Martens Peeter	zonder beroep	10.03.1755
Ruymen Willem	landbouwer	15.09.1794
Groeven Herman	landbouwer	26.10.1750
Bijloos Martinus	dagloner	16.12.1781
Eraerts Joseph	knecht	06.03.1791
Van Aken Peeter	knecht	24.06.1799
Hayen Hendrik	zonder beroep	03.07.1765
Vanhaeren Dionisius	knecht	23.03.1804

VI.C.01. **De Bevolking**

Bronnen.

01.-R.A.H.-Gemeente Brustem.- X.-Openbare Orde en gezondheid-
misdaden 1822-1827.

02.-R.A.H.-Gemeente Brustem.-nr.137: "*Lijst mannen 1826*".